

2022/2046(INI)

6.10.2022

OPINIA

Komisji Kontroli Budżetowej

dla Komisji Budżetowej

w sprawie ulepszenia wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027:
gotowy na nowe wyzwania, odporny budżet UE
(2022/2046(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Petri Sarvamaa

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Kontroli Budżetowej zwraca się do Komisji Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina o europejskich budżetowych zasadach jedności, rzetelności, jednoroczności, równowagi, jednostki rozliczeniowej, uniwersalności, specyfikacji, należytego zarządzania finansami oraz przejrzystości, których należy przestrzegać w wieloletnich ramach finansowych (WRF); przypomina, że Komisja Kontroli Budżetowej jest odpowiedzialna m.in. za kontrolę wykonania budżetu UE w celu racjonalizacji unijnych wydatków;
2. podkreśla znaczenie budżetu Unii dla realizacji priorytetów politycznych Unii, a także jego rolę we wspieraniu państw członkowskich w nieprzewidzianych sytuacjach, takich jak pandemia COVID-19 i jej skutki, lub bezprawna, niesprowokowana i nieuzasadniona wojna napastnicza Rosji z Ukrainą; podkreśla, że należyte i terminowe wykonanie budżetu przyczynia się do skuteczniejszego i wydajniejszego reagowania na potrzeby i wyzwania w różnych obszarach polityki; przypomina, że reakcja na obecny kryzys wymagała bezprecedensowych inwestycji finansowych; podkreśla, że UE musi dążyć do przywrócenia równowagi gospodarczej w perspektywie długoterminowej; podkreśla, że wszystkie nowe zasoby i instrumenty należy monitorować, podobnie jak wszelkie inne narzędzia finansowe przewidziane w budżecie UE;
3. głęboko ubolewa nad faktem, że ochrona budżetu UE, w tym kompleksowe przetwarzanie informacji, łatwość dostępu, możliwość przeprowadzania szczegółowych audytów, kontrola merytoryczna oraz możliwość monitorowania, podejmowania działań następczych w związku z finansowanymi działaniami i ich oceny, jak przewidziano w rozporządzeniu w sprawie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności¹, nie zostały odpowiednio uwzględnione w całym obecnym pakiecie WRF; przyznaje, że to niedociągnięcie w ogromnym stopniu osłabia zarówno poziom przejrzystości działań wykonawczych, jak i skuteczność kontroli i monitorowania; wzywa do rewizji WRF na lata 2021–2027 w celu usunięcia tych niedociągnięć; zwraca uwagę na potrzebę elastyczności w czasach kryzysu; w związku z tym apeluje o wprowadzenie w trakcie obecnego okresu programowania obowiązkowego jednolitego interoperacyjnego systemu IT, który łączyłby istotne informacje na temat programów i projektów współfinansowanych przez UE z informacjami na temat bezpośrednich i ostatecznych beneficjentów funduszy UE oraz ich beneficjentów rzeczywistych, co zapewni jasny obraz odbiorców finansowania UE oraz zagwarantuje rozliczalność, wiarygodność i lepszą kontrolę wydatków, aby zapobiegać niewłaściwemu wykorzystywaniu funduszy, korupcji, nadużyciom finansowym oraz konfliktom interesów;
4. podkreśla, że zbliżający się przegląd WRF na lata 2021–2027 powinien ułatwić stworzenie prawdziwego budżetu o europejskiej wartości dodanej, dysponującego wystarczającymi środkami finansowymi, aby zrealizować swoje zamierzenia, oraz powinien obejmować większy nacisk na stabilność i prostotę, wydajność i wyniki, co

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

doprowadzi do lepszego i skuteczniejszego wydatkowania środków, niskich kosztów operacyjnych, efektywnego przydziału środków, sprawiedliwości oraz zwiększonej odpowiedzialności i przejrzystości;

5. z zadowoleniem przyjmuje rozporządzenie w sprawie warunkowości²; zwraca się do Komisji o wskazanie, w jaki sposób będzie sprawdzać funkcjonowanie praworządności w celu zapewnienia jednolitego stosowania warunkowości we wszystkich państwach członkowskich; podkreśla wyraźny związek między poszanowaniem praworządności a skutecznym wykonaniem budżetu UE; zauważa, że jakiegokolwiek ulepszenie WRF na lata 2021–2027 powinno mieć na celu wzmocnienie ochrony interesów finansowych UE, zapewnienie zgodności z warunkowością w zakresie praworządności oraz wzmocnienie przepisów dotyczących zamówień publicznych w celu zwiększenia przejrzystości i uniknięcia potencjalnego konfliktu interesów, zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów, zwiększenia skuteczności wydatków z myślą o osiągnięciu większej europejskiej wartości dodanej oraz poprawy dostępu obywateli, małych i średnich przedsiębiorstw oraz władz lokalnych i regionalnych do finansowania UE;
6. podkreśla poważne ryzyko związane z ciągłym wzrostem kwoty zobowiązań pozostających do spłaty (reste à liquider – RAL), co stawia budżet pod poważną presją pod względem płynności; zwraca się do Komisji o monitorowanie niskich wskaźników absorpcji w państwach członkowskich; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania tej kwestii poprzez przedstawienie organowi udzielającemu absolutorium analizy w podziale na kraje, a także środków podjętych w celu optymalizacji sytuacji oraz do monitorowania państw członkowskich o niskim wskaźniku absorpcji; wzywa Komisję do przygotowania szczegółowego planu działania w celu zmniejszenia liczby zobowiązań pozostających do spłaty oraz do przedstawienia go organowi udzielającemu absolutorium;
7. ubolewa, że ogólny roczny wskaźnik absorpcji w 2020 r., ostatnim roku ostatnich WRF, był taki sam jak w 2013 r. (15 %), ostatnim roku WRF na lata 2007–2013; zauważa, że łączna absorpcja środków była o około 7 % niższa niż w poprzednich WRF; ubolewa, że nadal istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem absorpcji środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przydzielonych im w WRF na lata 2014–2020; zauważa, że w niektórych państwach członkowskich absorpcja środków wyniosła do 79 % ich całkowitego przydziału, podczas gdy w innych wyniosła jedynie około 45 % przyznanych im kwot;
8. z niepokojem odnotowuje pojawienie się „nowej galaktyki budżetowej” oraz wykorzystanie nowych instrumentów finansowych i innowacji poza budżetem UE; podkreśla, że w wyniku takiego rozwoju sytuacji Parlament nie jest w stanie sprawować pełnej kontroli demokratycznej, co osłabia jego rolę w monitorowaniu i ochronie finansów publicznych i interesów finansowych UE;
9. wzywa Komisję do dalszych prac z państwami członkowskimi, w tym poprzez pomoc techniczną, w celu zwiększenia ich zdolności do wykorzystania przyznanych im funduszy oraz do zintensyfikowania wysiłków na rzecz zwiększenia wskaźnika

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2092 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ogólnego systemu warunkowości służącego ochronie budżetu Unii, Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 1.

absorpcji funduszy ESI, bez uszczerbku dla jakości projektów i wysiłków podejmowanych w celu uniknięcia niewłaściwego wykorzystania funduszy unijnych i związanych z tym nadużyć;

10. ponownie zwraca się do Komisji o zapewnienie Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) i Prokuraturze Europejskiej niezbędnych środków i personelu do prowadzenia dochodzeń w sprawie potencjalnych przypadków nadużyć na szkodę budżetu UE; z zadowoleniem przyjmuje trwającą rekrutację około 190 ekwiwalentów pełnego czasu pracy do zadań związanych z instrumentem NextGenerationEU, w tym do audytu i monitorowania, a także 118 nowych dodatkowych stanowisk przewidzianych dla Prokuratury Europejskiej w 2022 r.;
11. podkreśla znaczenie, jakie sprawozdawczość na temat wyników programów finansowanych z budżetu Unii ma dla procedury udzielania absolutorium; zwraca uwagę na fakt, że wartość dodana zainwestowanych środków jest ściśle związana z osiągniętymi wynikami i ich wkładem w poprawę codziennego życia obywateli Unii;
12. z zadowoleniem przyjmuje usprawnienie kluczowych wskaźników skuteczności działania w odniesieniu do różnych programów wydatków UE wraz z ich włączeniem do odpowiednich aktów podstawowych; wzywa Komisję do umieszczenia wyników w centrum wykonania budżetu i zmaksymalizowania skuteczności wydatków UE oraz do opracowania metod lepszej oceny wkładu różnych unijnych programów wydatków w priorytety horyzontalne;
13. z zaniepokojeniem odnotowuje coraz częstsze stosowanie art. 122 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do tworzenia nowych mechanizmów i organów mających wpływ na budżet UE, zgodnie z którym to artykułem rola Parlamentu ogranicza się jedynie do prawa do informacji; nalega, aby Parlament odgrywał odpowiednią rolę w kontroli budżetowej takich inicjatyw; podkreśla ponadto znaczenie zapewnienia znaczącej roli w procesie decyzyjnym i w procesie kontroli wszystkich programów UE w oparciu o krajowe plany wdrażania;
14. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do skrócenia procedury udzielania absolutorium; przyznaje, że dostarczyła ona skonsolidowane sprawozdanie finansowe UE za rok 2020 i 2021 stosunkowo wcześniej niż przewidują przepisy i przyspieszyła o kilka tygodni publikację rocznego sprawozdania z zarządzania i wyników; zachęca Komisję do dalszych postępów w tym zakresie; przyznaje, że dalsze usprawnienia zależą od wcześniejszego opublikowania przez ETO sprawozdania rocznego oraz wcześniejszego przyjęcia przez Radę zalecenia w sprawie udzielenia absolutorium; wzywa Komisję, ETO i Radę do skupienia się na tym problemie i kontynuowania działań na rzecz szybszej procedury udzielania absolutorium;
15. wzywa Komisję do zapewnienia odpowiednich zasobów administracyjnych w celu równoległego zarządzania wszystkimi funduszami podlegającymi zarządzaniu dzielonemu, a w szczególności funduszy ESI w ramach WRF na lata 2014–2020, aż do ich zamknięcia, wraz ze zwiększonymi środkami przeznaczonymi dla nich z instrumentu NextGenerationEU w 2021 r. i w kolejnych latach oraz z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

16. wzywa Komisję do dopilnowania, aby w swoich ocenach wpływu badała kluczowe merytoryczne aspekty prawodawstwa obejmującego kilka programów oraz do zaplanowania swoich ocen dla wszystkich programów wydatków, w tym ocen obejmujących konkretne aspekty tematyczne takich programów; wzywa Komisję do uwzględnienia zaleceń ETO dotyczących monitorowania skuteczności wydatków na szczeblu unijnym poprzez zwrócenie się do państw członkowskich o włączenie wskaźników rentowności do sprawozdania ex ante; wzywa Komisję do jasnego określenia odpowiednich działań następczych wynikających z ocen oraz do włączenia większej liczby informacji ilościowych, zwłaszcza analiz kosztów i korzyści oraz opłacalności przy przedstawianiu opcji w ocenach skutków.

**INFORMACJE O PRZYJĘCIU
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	6.10.2022
Wynik głosowania końcowego	+: 20 -: 0 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Matteo Adinolfi, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Luke Ming Flanagan, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Pierre Karleskind, Mislav Kolakušić, Sándor Rónai, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Lara Wolters, Tomáš Zdechovský
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Bas Eickhout, Maria Grapini, Niclas Herbst, Mikuláš Peksa, Elżbieta Rafalska, Ramona Strugariu
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Malin Björk, Andželika Anna Możdżanowska, Andrey Slabakov

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

20	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Petri Sarvamaa, Angelika Winzig, Tomáš Zdechovský
RENEW	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Pierre Karleskind, Ramona Strugariu
S&D	Caterina Chinnici, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Sándor Rónai, Lara Wolters
THE LEFT	Luke Ming Flanagan
VERTS/ALE	Bas Eickhout, Daniel Freund, Mikuláš Peksa

0	-

6	0
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska, Elżbieta Rafalska, Andrey Slabakov
ID	Matteo Adinolfi
NI	Mislav Kolakušić
THE LEFT	Malin Björk

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się